

REGULAMIN praktyki zawodowej dla studentów kierunku administracja studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

I. Podstawy prawne

1. Regulacje zewnętrzne:

1.1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668).

1.2. Rozporządzenie MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. 2011 r. nr 253, poz. 1520).

1.3. Rozporządzenie MNiSW z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i instytucjonalnej (Dz. U. 2011 r. nr 207, poz. 1232).

1.4. Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 2018 poz. 1861).

2. Regulacje wewnętrzne:

2.1. Regulamin Studiów w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej.

2.2. Zarządzenie nr 300/2/2023 Rektora Wyższej Szkoły Administracji w sprawie zaliczenia na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych w ramach zatrudnienia , stażu lub wolontariatu.

II. Postanowienia ogólne

1. Praktyka zawodowa studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zwane dalej „praktyką” jest obowiązkowym modułem programu kształcenia studiów drugiego stopnia kierunku administracja o profilu praktycznym.

2. Praktyka zawodowa pozwala na uzupełnienie i pogłębienie wiedzy uzyskanej przez studenta w toku procesu kształcenia, kształtowanie umiejętności jej zastosowanie w praktycznym działaniu, rozwoju kompetencji zawodowych, poznanie funkcjonowania środowiska zawodowego, rynku pracy i oczekiwań przyszłych pracodawców.
3. Student odbywa praktykę zgodnie z planem i programem kształcenia w jednostce organizacyjnej administracji publicznej lub innych podmiocie administrującym zwanym dalej „jednostką przyjmującą”.
4. Praktyka zawodowa umożliwia studentom sprawdzenie użyteczności wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku procesu kształcenia oraz pozwala na zdobywanie praktycznych umiejętności zawodowych przez poznanie jednostki, w której odbywa praktykę jako miejsce potencjalnej pracy zawodowej.
5. Praktyka zawodowa musi być zaliczona przed końcem semestru, w którym program przewiduje jej realizację.
6. Rodzaj zadań i czas trwania praktyk określa program praktyki i Regulamin Studiów Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej.
7. Ogólny nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad przebiegiem praktyk zawodowych, sprawuje ze strony uczelni opiekun praktyk dla kierunku administracja.
8. Wybór jednostki, w której realizowana będzie praktyka dokonywany jest indywidualnie przez studentów spośród jednostek, z którymi podpisano porozumienie o realizacji praktyk zawodowych.
9. Praktykę można również zrealizować w innej wybranej przez siebie jednostce przyjmującej przedstawionej wydziałowemu opiekunowi praktyk pod warunkiem, że zapewnia ona możliwości zrealizowania programu praktyki.
10. Praktykę należy realizować w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych na uczelni.
11. Opiekun praktyk może kontaktować się w sprawie przebiegu praktyki studenta z kierownikiem jednostki przyjmującej lub opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej, a także zobowiązany jest do wyjaśniania spraw związanych z przebiegiem praktyki, zgłoszonych przez jednostkę przyjmującą lub studenta.
12. Nadzór opiekuna praktyk nad działalnością studenta w jednostce przyjmującej, sprawowany jest w zależności od potrzeb i okoliczności zgodnie z wytycznymi dziekana.
13. Opiekun praktyk oraz opiekun praktykanta jednostki przyjmującej ściśle ze sobą współpracują.
14. Praktyki zawodowe są bezpłatne, nie przewiduje się również wynagrodzenia dla opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej, w której praktyka się odbywa.
15. Kierownik i opiekun praktykanta jednostki przyjmującej umożliwiają studentowi:
  - 1) zapoznanie się z podstawowymi przepisami i regulaminami normującymi funkcjonowanie jednostki przyjmującej,

2) zapoznanie się ze strukturą organizacyjną i stanowiskową oraz zakresem zadań organizacyjnych oraz obowiązków komórek organizacyjnych zajmujących się działalnością administracyjną,

3) poznanie ogólnych zasad organizacji pracy, przepływu informacji i obiegu dokumentów oraz sposobu przyjmowania interesariuszy zewnętrznych w jednostce miejsca wykonywania praktyki,

4) asystowanie w różnych formach i metodach realizowania zadań pracowniczych, rozwijania umiejętności samodzielnego wykonywania czynności administracyjnych korzystając z instruktażu, kontroli i merytorycznej ich oceny ze strony opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej.

16. Do opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej należy:

1) przeprowadzenie spotkania organizacyjnego ze studentem lub studentami (przedstawienie zagadnień związanych ze specyfiką praktyk, obowiązkami i zadaniami studenta, obowiązującymi dokumentami) dotyczącymi przebiegu praktyki,

2) czuwanie nad właściwym przebiegiem praktyki,

3) udzielanie studentowi merytorycznych i metodycznych porad, instruktażu i wskazówek w czasie asystowania oraz samodzielnego wykonywania przez niego czynności administracyjnych,

4) kontrola i zatwierdzenie podpisem dokumentów przedłożonych przez praktykanta i ocena jego aktywności oraz merytorycznej poprawności wykonywanych przez niego zadań,

5) wystawienie opinii podsumowującej przebieg praktyki z uwzględnieniem oceny końcowej stopnia realizacji programu praktyki i osiągniętych efektów kształcenia.

III. Cele praktyki

1. Poszerzenie wiedzy z zakresy funkcjonowania administracji, stosowania prawa i zarządzania publicznego, zdobytej na studiach oraz rozwijanie umiejętności jej wykorzystania w potencjalnym środowisku zawodowym.

2. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz specyfiką funkcjonowania środowiska zawodowego w instytucjach administracji publicznej, urzędach oraz innych podmiotach administrujących, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie.

3. Poznanie zasad organizacji i planowania przebiegu pracy, podziału kompetencji, procedur i kontroli w jednostkach administracji publicznej oraz innych podmiotach administrujących lub współpracujących z administracją publiczną.

4. Doskonalenie kompetencji zawodowych w zakresie wiedzy i umiejętności związanych z miejscem odbywania praktyki, w tym sprawnego posługiwania się dostępnymi środkami informacji i techniki biurowej oraz aktywnego uczestniczenia w pracy zespołowej.
5. Kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych w środowisku zawodowym, w szczególności odnoszących się do relacji interpersonalnych, komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy i postawy zawodowej pracownika.
6. Nabycie umiejętności wykonywania zadań i czynności administracyjnych oraz ich planowania, dokumentowania i analizowania efektów.
7. Przygotowanie do odpowiedzialności za powierzone do wykonania zadania.
8. Poszerzanie zakresu doświadczeń, poznawanie swoich „mocnych i słabych stron” oraz pogłębianie zainteresowań różnymi dziedzinami administrowania w odniesieniu do planowanego indywidualnie rozwoju zawodowego.

IV. Program i czas trwania praktyki

1. Obowiązki studenta praktykanta:

1) zapoznanie się z zasadami odbywania praktyki, jej programem oraz ogólną organizacją jednostki przyjmującej, w której odbywa praktykę, a także z warunkami zaliczenia praktyki,

2) zgłoszenie się do wytypowanej jednostki przyjmującej realizującej praktykę, z którą uczelnia zawarła porozumienie lub do wybranej przez siebie indywidualnie jednostki przyjmującej z obowiązkiem podpisania z jej kierownictwem umowy na realizację praktyki zawodowej w dwóch egzemplarzach po jednym dla uczelni i jednostki przyjmującej.

3) rzetelne realizowanie zadań wyznaczonych programem praktyki w określonym terminie i w ustalonym czasie, zgodnie z programem i godzinami pracy jednostki przyjmującej.

4) godne reprezentowanie uczelni,

5) traktowanie z szacunkiem pracowników jednostki przyjmującej i poszanowanie jej mienia,

6) przestrzeganie regulaminu jednostki przyjmującej, w której odbywa się praktyka, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych i poufności dokumentów.

2. Czas trwania praktyki zawodowej studiów stacjonarnych i niestacjonarnych:

I moduł – 300 godzin – zaliczenie z oceną – 12 pkt. ECTS, realizowany w semestrach I-III

3. Treści programowe praktyki zawodowej realizowanej w I module:

Student realizujący praktykę w I module winien:

- 1) zapoznać się ze strukturą organizacyjną i stanowiskową instytucji administracji publicznej lub innego podmiotu administracyjnego sektora publicznego lub instytucji współpracujących z administracją publiczną, w której odbywana jest praktyka,
- 2) przeanalizować podstawowe przepisy regulujące funkcjonowanie podmiotu miejsca praktyki, zwłaszcza z wewnętrznymi przepisami: BHP, o ochronie przeciwpożarowej, ochronie tajemnicy zawodowej i danych osobowych,
- 3) zapoznać się z ogólnymi zasadami przepływu informacji i obiegu dokumentów oraz organizacją przyjmowania interesariuszy zewnętrznych w jednostce miejsca praktyki,
- 4) wzbogacić wiedzę na temat najczęściej stosowanych metod pracy oraz praktycznego sposobu wykonywania zadań i czynności pracowniczych,
- 5) poszerzyć wiedzę na temat zakresu działania jednostek lub komórek (ogniw) organizacyjnych wskazanych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej oraz zapoznać się z rodzajem zadań i czynności realizowanych na stanowiskach wykonawczych, usytuowanych w ich strukturze.
- 6) poszerzyć wiedzę na temat zakresu działania jednostek lub komórek organizacyjnych wskazanych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej oraz zapoznać się z rodzajem zadań i czynności realizowanych na stanowiskach wykonawczych, istniejących w ich strukturze,
- 7) zapoznać się z ogólnymi zasadami przepływu informacji i obiegu dokumentów oraz organizacją przyjmowania interesariuszy zewnętrznych w jednostce przyjmującej,
- 8) wzbogacić wiedzę na temat najczęściej stosowanych metod pracy oraz praktycznego sposobu wykonywania zadań i czynności pracowniczych,
- 9) rozwijać umiejętności organizacyjne wymagane w środowisku zawodowym miejsca praktyki, wzbogacić wiedzę na temat postaw i zachowań pracowniczych, organizowania własnego czasu pracy i nabywania umiejętności pracy w zespole.
- 10) wzbogacić wiedzę na temat organizacji i podstaw prawnych biurowości oraz zasad i procedur sporządzania dokumentacji w jednostce miejsca praktyki,
- 11) kształtować umiejętności związane z rejestrowaniem pism i dokumentów wpływających i wysyłanych przez jednostkę przyjmującą,
- 12) pogłębić wiedzę na temat organizacji, funkcjonowania i zakresu działania organów kolegialnych jednostki miejsca praktyki,
- 13) brać udział w charakterze obserwatora w pracach komisji i zespołów pracowniczych (eksperckich, doradczych, opiniodawczych) funkcjonujących w jednostce przyjmującej.

- 14) uczestniczyć w czynnościach związanych z prowadzeniem rejestru spraw, segregowaniem i archiwizowaniem dokumentacji spraw załatwionych,
- 15) asystować w czynnościach administracyjnych i innych czynnościach pracowniczych wymagających pisemnego udokumentowania lub innego dokumentu służbowego,
- 16) wykonywać inne zadania i czynności techniczno-organizacyjne uznane przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej za istotne z punktu widzenia działalności podmiotu miejsca praktyki.
- 17) poszerzyć wiedzę na temat procedury postępowania administracyjnego i oceny formalnej ich poprawności w sprawach zakończonych – typowych dla podmiotu miejsca praktyki, wskazanych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej,
- 18) rozwijać umiejętności wykonywania czynności procesowych w ramach postępowania administracyjnego oraz w postępowaniach w sprawach wydawania zaświadczeń, oraz innych czynnościach administracyjnych,
- 19) kształtować umiejętności projektowania rozwiązań prostych stanów faktycznych w sprawach zleconych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej i pod jego nadzorem,
- 20) rozwijać umiejętności analizowania postępowań administracyjnych i podejmowanych rozstrzygnięć w sprawach wskazanych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej, ze szczególnym uwzględnieniem charakteru i rodzaju czynności podejmowanych przez strony postępowania i organ prowadzący postępowanie,
- 21) przygotować zleczone przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej propozycje pism i projektów aktów administracyjnych w sprawach należących do zakresu działania podmiotu miejsca praktyki,
- 22) samodzielnie wykonać konkretne czynności administracyjne oraz przygotować projekt dotyczący rozstrzygnięć końcowych postępowań w sprawach przedstawionych przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej,
- 23) samodzielnie przygotować projekt przepisów prawa wewnętrznego (zakładowego) lub aktów prawa miejscowego, zleconych przez opiekuna praktykanta typowych dla jednostki przyjmującej.

7. Zadania wspólne dla wszystkich etapów praktyki:

Na każdym etapie odbywania praktyki zawodowej do zadań praktykanta należy wspomagani jednostki miejsca praktyki szczególnie w zakresie:

- 1) przygotowywania (przepisywania), powielania tekstów pism, informacji, analiz i sprawozdań,
- 2) prowadzenia rejestrów, wykazów i ewidencji,
- 3) przygotowanie materiałów na spotkania lub narady oraz sporządzanie z ich przebiegu notatek służbowych,

- 4) obsługi organizacyjnej i administracyjnej spotkań, narad, szkoleń i uroczystości,
- 5) przyjmowania i kierowania do odpowiednich komórek organizacyjnych interesantów (petentów i stron) zgłaszających się do jednostki w celu załatwienia spraw.

V. Formy realizowanej praktyki

1. Praktyka zorganizowana, gdy student korzysta z przygotowanej przez Wydział Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej oferty praktyki w jednostkach, z którymi zostały zawarte porozumienia o organizacji praktyki zawodowej.
2. Praktyka indywidualna, na podstawie podpisanej z inicjatywy studenta umowy pomiędzy instytucją miejsca praktyki, a Wydziałem Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej. Przed rozpoczęciem praktyki student pobiera skierowanie od opiekuna praktyk.

VI. Organizacja praktyki

1. Studenci realizują praktykę zawodową na podstawie porozumienia lub umowy zawieranej z jednostką przyjmującą praktykanta.
2. W przypadku wybranej przez studenta indywidualnie jednostki przyjmującej, zaakceptowanej przez wydziałowego opiekuna praktyki, powinien on złożyć w dziekanacie do podpisania umowę podpisaną wcześniej przez kierownika jednostki przyjmującej. Zakres praktyki powinien odpowiadać treści programowej praktyki zawodowej realizowanej w określonym semestrze studiów.
3. Wszystkie dokumenty związane z realizacją praktyki studenci pobierają ze strony internetowej uczelni i drukuje je samodzielnie.

VII. Warunki zaliczenia praktyki

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest jej odbycie przez studenta w ustalonym terminie i wykazanie się wiedzą i umiejętnościami, dla których praktyka została zorganizowana.
2. Praktykę zalicza w systemie (wirtualnym dziekanacie) opiekun praktyk na podstawie przedłożonej mu dokumentacji z uwzględnieniem wystawionej w niej oceny przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej.
3. Zaliczenia praktyki dokonuje się w formie wpisu do systemu (wirtualnego dziekanatu) po złożeniu przez studenta następującej dokumentacji z realizacji praktyki:
  - 1) Dziennika praktyki zawodowej,
  - 2) ogólnej oceny praktykanta o przebiegu praktyki,
  - 3) opinii i oceny opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej o studencie realizującym praktykę,

4. W przypadku studentów niepełnosprawnych opiekun praktyk ustala ze studentem sposób zaliczenia praktyki, uwzględniając jego stopień niepełnosprawności oraz możliwości osiągnięcia przez niego efektów kształcenia.
5. Za odbycie praktyki przewidzianej programem studiów może zostać uznane wykonywanie pracy zawodowej, staż lub wolontariat przez studenta, o ile jej charakter jest zgodny z kierunkiem studiów.
6. Dopuszczalne są różne udokumentowane formy pracy zawodowej, np. umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenie, własna działalność gospodarcza.
7. W celu uzyskania zaliczenia pracy zawodowej na poczet odbytej praktyki student zobowiązany jest do złożenia w dziekanacie podania z dokumentacją potwierdzającą ten fakt.
8. Wniosek wraz z dokumentacją powinien zostać złożony przed rozpoczęciem praktyki.
9. Wniosek studenta w sprawie zaliczenia praktyki przewidzianej programem studiów składany jest w okresie realizacji modułu jednakże nie później niż do ostatniego dnia sesji w semestrze zimowej roku akademickiego kończącego dany moduł dla modułu I, a następnie rozpatrywany indywidualnie. Rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmuje dziekan.

VIII. Miejsce i termin odbywania praktyki

1. Praktyka zawodowa powinny odbywać się w urzędach i instytucjach administracji publicznej lub podmiotach administrujących sprawami publicznymi. W uzasadnionych przypadkach praktyka zawodowa może odbywać się także w innych jednostkach organizacyjnych sektora publicznego oraz administracji organizacji pozarządowych, administracjach podmiotów gospodarczych i jednostek szkoleniowych współpracujących z administracją publiczną, a także w instytucjach niepublicznych pełniących funkcje zlecone administracji publicznej.
2. Praktyka zawodowa może odbywać się także w administracji publicznej innych krajów Unii Europejskiej lub instytucjach unijnych.
3. Rodzaje jednostek przyjmujących studentów na praktykę zawodową wytypowane dla poszczególnych specjalizacji, ustala opiekun praktyk w porozumieniu z dziekanem.
4. Praktyka zawodowa może być realizowana równolegle z procesem dydaktycznym w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

IX. Dokumentacja praktyki

1. Przebieg praktyki dokumentowany jest w Dzienniku praktyki zawodowej w formie opisowej wykonanych zadań i czynności, potwierdzonych każdego dnia przez opiekuna praktykanta jednostki przyjmującej.

2. Przebieg praktyki zawodowej mogą potwierdzać dodatkowo także inne dokumenty i materiały opracowane przez studenta w ramach praktyki i zaakceptowanie przez opiekuna praktyk jego podpisem.
3. Kopie projektów samodzielnie opracowanych pism, zaświadczeń, notatek, protokołów, aktów administracyjnych, aktów prawa miejscowego lub innych dokumentów i materiałów służbowych wytworzonych w jednostce (komórce) miejsca praktyki, należy przedstawić w załącznikach do Dziennika praktyki zawodowej stanowiącego podstawę zaliczenia praktyki.
4. W przypadku wnioskowania zaliczenia praktyki z tytułu doświadczenia zawodowego student składa wniosek określony jako wzór Zarządzenia Rektora.
5. Dokumentację z realizacji zawodowych praktyk studenckich, student winien jest złożyć do ostatniego dnia sesji w semestrze zimowej roku akademickiego kończącego dany moduł.